

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, факс (044) 520-03-25

E-mail: slg@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____ На № _____ від _____

Міністерство економіки України

Копія: Комітет Верховної Ради
України з питань економічного
розвитку

Щодо законопроекту № 8143

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) у відповідь на лист Секретаріату Кабінету Міністрів України від 10.11.2022 № 23496/0/2-22 (вх. № 3-01/397 від 10.11.2022) щодо опрацювання висновку Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, наданого до проєкту Закону України «Про свободу підприємницької (економічної) діяльності домогосподарств» (реєстр. № 8143 від 20.10.2022) (далі – проєкт Закону, Законопроект), у межах компетенції та відповідно до вимог статті 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» повідомляє про таке.

Підписанням Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Україна взяла на себе зобов'язання згідно зі статтею 264 зазначеної Угоди застосовувати правила функціонування державної допомоги, визначені статтями 262, 263 (3) або 263 (4) цієї Угоди, та використовувати відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) прийнятий на виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема, за Угодою про асоціацію, та набрав чинності у повному обсязі 02.08.2017.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктом господарювання визнається юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації,

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:

58E2D9E7F900307B04000000ED8F30001F078C00

Підписувач: Піщанська Ольга Станіславівна

Дійсний з: 27.11.2020 0:00:00 по 27.11.2022 0:00:00

Антимонопольного комітету України

№ 500-06/01-3257є від 16.11.2022

придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.

Враховуючи зміни, які вносяться Законопроектом до Господарського кодексу України відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу «Прикінцеві та перехідні положення», суб'єктами господарювання в розумінні Закону визнаватимуться також домогосподарства.

Тобто, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

підтримка надається суб'єкту господарювання;

фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;

підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів. Також, зазначена стаття Закону містить невичерпний перелік форм, в яких може реалізовуватися державна допомога.

Згідно із частиною першою статті 8 Закону Уповноваженим органом у сфері державної допомоги є Комітет.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 8 Закону до повноважень Уповноваженого органу належить отримання та розгляд повідомлень про нову державну допомогу від надавачів такої допомоги у порядку, встановлену цим Законом.

Статтею 5 проекту Закону, зокрема передбачено, що домогосподарство може здійснювати підприємницьку (економічну) діяльність, визначену частиною третьою цієї статті, без реєстрації фізичної особи-підприємця за умови:

подання річної податкової декларації домогосподарства;

ведення такої підприємницької (економічної) діяльності лише членами домогосподарства;

річний дохід від економічної діяльності домогосподарства не перевищує суму 8 мільйонів гривень.

Також проектом Закону передбачено, що домогосподарство може отримувати бюджетне відшкодування (податкову знижку) з податку на доходи фізичних осіб.

Отже, враховуючи положення Законопроекту, звертаємо увагу на те, що у випадку надання домогосподарствам, які є суб'єктами господарювання та здійснюють економічну діяльність, підтримки у будь-якій формі за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, такі заходи міститимуть ознаки державної допомоги відповідно до Закону та потребуватимуть повідомлення до Комітету у встановленому законодавством порядку.

Разом із тим частиною третьою статті 9 Закону передбачено, що *не подаються повідомлення щодо, зокрема, незначної державної допомоги*, якщо вона не стосується безпосередньо підтримки експортних операцій або переважного використання продукції вітчизняного виробництва порівняно з імпортованою продукцією.

Згідно з пунктом 9 частини першої статті 1 Закону незначна державна допомога – державна допомога *одному суб'єкту господарювання*, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який *трирічний період* суму, еквівалентну *200 тисячам євро*, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.

Рішення про визнання відповідної державної допомоги незначною державною допомогою законодавством не передбачено, а надавач самостійно ухвалює рішення чи є така державна допомога незначною.

Інформацію щодо незначної державної допомоги подає Комітету надавач такої допомоги відповідно до Порядку, форм та вимог щодо подання Антимонопольному комітету України

інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 141/28271 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.07.2018 № 15-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.08.2018 за № 942/32394).

Водночас інформуємо щодо *особливостей застосування Закону в період дії воєнного стану*.

Відповідно до пункту 5² розділу 9 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону, доповненого Законом України від 15.03.2022 № 2134-IX (в редакції Закону України від 01.04.2022 № 2175-IX):

- державна допомога, що надається під час дії воєнного стану, є допустимою державною допомогою для конкуренції;

- надавачі державної допомоги звільняються від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу та про пропозиції щодо внесення змін до умов чинної державної допомоги, якщо така державна допомога надається під час дії воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування;

- надавачі державної допомоги звільняються від обов'язку подання інформації про чинну державну допомогу, надану під час дії воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування.

Інформація про чинну державну допомогу, надану в період дії воєнного стану та протягом року після припинення або скасування воєнного стану, подається до 1 квітня наступного року після року, в якому припиняється або скасовується воєнний стан.

Отже, з урахуванням викладеного, пропонуємо доповнити проєкт Закону новим положенням, відповідно до якого *підтримка домогосподарств, що здійснюють підприємницьку (економічну) діяльність, за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» надається з урахуванням вимог цього Закону*.

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА